

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1013

Vragen van de leden **Irrgang** en **De Wit** (beiden SP) aan de ministers voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en van Justitie over *stemmachines in gevangenissen*. (Ingezonden 9 februari 2006)

1
Is het waar dat gedetineerden niet zelf een stem uit kunnen brengen bij verkiezingen? Zo ja, kunt u dit toelichten?

2
Deelt u de mening dat het verplicht machtigen van anderen door een gedetineerde een belemmering is voor het uitoefenen van het stemrecht?

3
Bent u bereid om ook in gevangenissen stemmachines te laten plaatsen vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 7 maart a.s. en de gedetineerden daar te laten stemmen? Zo neen, welke oplossing ziet u dan en hoe garandeert u de grootst mogelijke betrouwbaarheid bij het uitbrengen van een stem?

4
Wilt u deze vragen ruim vóór 7 maart a.s. beantwoorden zodat er eventueel voldoende tijd is om stemmachines in gevangenissen te plaatsen?

Antwoord

Antwoord van minister **Pechtold** (Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties), mede namens de minister van Justitie. (Ontvangen 7 maart 2006)

1, 2

In de Kieswet is geregeld dat stemgerechtigde gedetineerden bij volmacht kunnen stemmen (artikel B 6 van de Kieswet) Alleen als ze een zodanige bewegingsvrijheid hebben dat zij in persoon aan de stemming kunnen deelnemen, kunnen ze zelf stemmen. Hieronder vallen gedetineerden die verlof hebben. Dat gedetineerden via een volmacht hun stem kunnen uitbrengen, voert terug op het feit dat een stembureau openbaar en toegankelijk dient te zijn voor andere kiezers (artikel J 35 van de Kieswet). Hieraan kan niet worden voldaan bij stembureaus binnen de gevangensmuren. Het inrichten van een stembureau in de gevangenis stuit dus op deze wettelijke belemmering.

Daarnaast is het vanzelfsprekend niet mogelijk en maatschappelijk ook niet gewenst alle gedetineerden verlof te verlenen om zo zelf hun stem uit te brengen.

Vóór de grondwetherziening van 1983 waren gedetineerden van de uitoefening van het kiesrecht uitgesloten. Sindsdien kunnen gedetineerden bij volmacht stemmen.

Vele kiezers, zoals zieken en zij die op de dag van de stemming buiten hun woonplaats verblijven, moeten, indien ze aan de stemming willen deelnemen, hun stem via een volmacht uitbrengen. De zienswijze dat het stemmen via volmachtverlening voor gevangenen een belemmering vormt voor het uitoefenen van het stemrecht, deel ik dan ook absoluut niet.

3

Neen. Het gaat niet om het plaatsen van een stemmachine, maar om het inrichten van een openbaar en toegankelijk stembureau in een gevangenis. Dat is niet mogelijk en dus biedt het plaatsen van een stemmachine geen oplossing. De wet biedt daarom de mogelijkheid voor gedetineerden om bij volmacht te stemmen. Ik zie voor gedetineerden geen andere problemen met het stemmen dan voor iedere andere kiezer die via een volmacht stemt. Specifieke maatregelen acht ik dan ook niet noodzakelijk.

4

Gezien mijn antwoord op vraag 3 kan van plaatsing van stemmachines in gevangenissen geen sprake zijn.